

Členství v EU posiluje konkurenceschopnost české ekonomiky

Jiří Malý*

Členství České republiky v Evropské unii se 1. května 2004 stalo realitou. Během vyjednávání o přistoupení České republiky k Evropské unii, v době před referendem o vstupu ČR do EU, které se konalo v červnu 2003, i v období mezi referendem a faktickým začleněním České republiky do Unie k 1. květnu 2004 se objevovalo mnoho negativních informací o dopadech vstupu ČR do EU. Tyto informace se týkaly nejrozličnějších okolností vstupu a jejich šířiteli byly rozličné zájmové skupiny, které přistoupení ČR k EU odmítaly, anebo se k němu stavěly rezervovaně.

Jedním z hlavních argumentů v neprospěch začlenění ČR do EU bylo tvrzení, že Česká republika přijetím *acquis communautaire* oslabí konkurenceschopnost své ekonomiky. Toto tvrzení se objevovalo v mnoha variacích. Jako příklad takové argumentace můžeme uvést citace ze studie s názvem *Víme, o čem budeme hlasovat?*, kterou v květnu 2003, měsíc před referendem o vstupu České republiky do Evropské unie, vydalo Centrum pro ekonomiku a politiku v Praze, což je nestátní institut blízký prezidentu České republiky Václavu Klausovi pořádající přednášky a vydávající publikace především českých euroskeptických ekonomů a politologů:

„Vstupem do EU by zanikla veškerá omezení výměny zboží mezi ČR a rozšířenou EU. Výjimku představují přechodná období, během kterých by čeští občané potřebovali pro získání práce ve starých zemích EU povolení úřadů, jako je tomu dosud. Tato asymetrie by mohla vést k zániku řady firem a nárůstu nezaměstnanosti spolu s poklesem příjmů národního rozpočtu. Situace by připomínala integraci bývalé NDR do Spolkové republiky Německo..., ovšem bez dodatečných masivních dotací z centra...“

Pokud by Česká republika vstoupila do EU, musela by v rámci společné obchodní politiky ukončit bilaterální a multilaterální vztahy k ostatním zemím světa (celkem okolo 350 smluv a dohod), které by nahradilo smluvní uspořádání EU a veškeré tyto vztahy by i za ČR plně řídila Komise v Bruselu... K podstatnému zhoršení obchodních vztahů by došlo na straně českého vývozu např. do USA. Vstupem do EU by Česká republika nejen přišla o preferenční zacházení ze strany USA, ale více méně by vstoupila do obchodní války mezi USA a EU (ocel, textil apod.). Podobně by tomu bylo i ve vztahu k Japonsku, Koreji a dalším mimoevropským zemím...

Jedním z klíčových argumentů pro vstup do EU je teze, že členství v EU pozitivně ovlivní hospodářský vývoj České republiky. Otázkou je, zda by vstup do EU napomohl přibližování ekonomické úrovně v ČR průměru EU. Zkušenost mnoha zemí, které k EU přistoupily dříve, tento optimismus nepotvrzuje... Irsko od vstupu do EU v r. 1973 dlouho zůstávalo na 65 % průměru patnáctičlenné EU. Výrazný růst zaznamenává až více než deset let po vstupu po zavedení daňové reformy a výrazném přílivu zejména amerického kapitálu. V r. 1997 Irsko dokonce překonalo průměr EU. Řecko při vstupu v r. 1981 dosahovalo v HDP na hlavu 53 % průměru EU. Pak řecká ekonomická úroveň klesala až na 43 % EU v r. 1988. Od té doby se Řecko pomalu dostává na úroveň 53 %, kterou mělo při vstupu. Tato úroveň je ale stále hluboce pod 60 % EU, kde bylo Řecko v r. 1970. Španělsko a Portugalsko, které vstoupily do EU v r. 1986, zaznamenaly po vstupu mírný a trvalý proces konvergence. Tempo

* PhDr. Jiří Malý, Ph.D., Institut integrace ČR do evropské a světové ekonomiky Fakulty mezinárodních vztahů Vysoké školy ekonomické v Praze.

jejich přibližování ale daleko zaostává za tempem, kterým srovnávala ekonomickou úroveň s EU Česká republika během posledních 13 let... Pozitivní vliv členství v EU na českou ekonomiku je tak spíše zbožným přáním.“

Od vstupu ČR do EU uplynula ještě krátká doba na to, abychom mohli plně ověřit platnost výše uvedené argumentace odpůrců členství ČR v EU. Můžeme však posoudit, jestli se v tomto krátkém období obavy z negativních dopadů vstupu ČR do EU na konkurenceschopnost české ekonomiky naplnily, či nikoli.

Rovněž můžeme posoudit, jak se konkurenceschopnost české ekonomiky vyvíjela v různých obdobích před vstupem ČR do EU. Tuto předvstupní fázi můžeme rozčlenit na dvě části – na etapu málo intenzivních příprav ČR na členství v EU, tj. období do roku 1999, a na etapu velmi intenzivní přípravy České republiky na vstup do Unie, tj. období od roku 2000 do našeho začlenění do EU 1. května 2004. Budeme tedy porovnávat vývoj konkurenceschopnosti české ekonomiky celkem ve třech obdobích – do roku 1999, od roku 2000 do dubna 2004 a od května 2004.

Konkurenceschopnost české ekonomiky můžeme posuzovat na základě řady indikátorů. Z výše uvedených citací argumentů proti členství ČR v EU lze odvodit, že vstup České republiky do Unie by měl mít negativní vliv na makroekonomické ukazatele, jako je ekonomický růst, velikost HDP na obyvatele, míra nezaměstnanosti, bilance zahraničního obchodu či saldo veřejných rozpočtů. Abychom ověřili platnost argumentů odpůrců členství ČR v EU, budeme pomocí těchto i dalších makroekonomických ukazatelů sledovat vývoj konkurenceschopnosti české ekonomiky ve třech výše zmíněných obdobích (ve fázi málo intenzivních příprav na členství v EU, v době velice intenzivních příprav na vstup do Unie a v období po vstupu do EU).

Tabulka 1
Roční míra inflace v České republice, v %

	Míra inflace	
	národní definice	HICP
1992	11,1	:
1993	20,8	:
1994	10,0	:
1995	9,1	:
1996	8,8	9,1
1997	8,5	8,0
1998	10,7	9,7
1999	2,1	1,8
2000	3,9	3,9
2001	4,7	4,5
2002	1,8	1,4
2003	0,1	-0,1
2004	2,8	2,6

HICP – harmonizovaný index spotřebitelských cen

Pramen: Český statistický úřad; Eurostat.

Mezi posuzované makroekonomické ukazatele bude patřit vývoj reálného HDP, HDP na obyvatele, průmyslové a stavební výroby, maloobchodních tržeb, míry nezaměstnanosti, salda veřejných rozpočtů, úrovně veřejného dluhu a bilance zahraničního obchodu. Budeme sledovat rovněž vývoj míry inflace, reálných mezd, směnného kurzu české koruny a jako doplňkový indikátor i vývoj akciového indexu pražské Burzy cenných papírů.

Tabulka 2

Průmyslová produkce, stavební výroba a tržby v maloobchodě v České republice, stálé ceny, meziroční změny v %

	Průmyslová produkce	Stavební výroba	Tržby v maloobchodě
1991	:	-27,5	:
1992	:	19,7	:
1993	-5,3	-7,5	:
1994	2,0	7,5	:
1995	8,8	8,5	:
1996	2,0	5,3	:
1997	4,4	-3,9	-0,8
1998	1,6	-7,0	-6,8
1999	-3,1	-6,5	2,9
2000	1,5	5,3	4,3
2001	10,6	9,6	4,5
2002	4,8	2,5	3,0
2003	5,8	8,9	4,9
2004	9,9	9,7	2,5

Pramen: Český statistický úřad.

Začneme například s posouzením vývoje míry inflace v ČR. Z dat uvedených v tabulce 1 plyne, že období vysoké roční míry inflace v České republice kolem 10 a více procent skončilo v roce 1998. Od té doby byla roční míra inflace vždy nižší než 5 % a nic na tom nezměnil ani vstup do EU. V roce 2004 činila roční míra inflace 2,8 % měřeno českou národní definicí a 2,6 % měřeno HICP. To jsou nižší hodnoty než v letech 2000 a 2001 a vyšší hodnoty v porovnání s roky 1999, 2002 a 2003.

Zvýšení inflace v roce 2004 oproti roku 2003 bylo přitom pouze zčásti způsobeno růstem nepřímých daní v ČR po vstupu do Evropské unie. Na růst cenové hladiny působilo i oživení poptávky a zesílení ekonomického růstu v ČR, stejně jako růst cen ropy a zemního plynu na světových trzích, což však nemá s členstvím České republiky v EU nic společného. Roční míra inflace osm měsíců po vstupu ČR do EU tedy není příliš vysoká, odpovídá úrovním inflace v některých zemích eurozóny a nebýt růstu cen ropy a zemního plynu, pravděpodobně by se pohybovala pod 2 %.

Můžeme tedy konstatovat, že období intenzivní přípravy ČR na členství v EU i období po vstupu ČR do Unie bylo spojeno s mnohem nižší mírou inflace než fáze nevýrazných příprav ČR na vstup do EU.

Dále posoudíme vývoj průmyslové a stavební výroby a tržeb v maloobchodě v České republice. Údaje v tabulce 2 ukazují, že od roku 2000 v České republice trvale roste průmyslová i stavební výroba a od roku 1999 se neustále zvyšují i tržby v maloobchodě. Tyto trendy se nezměnily ani po vstupu ČR do Unie. Průmyslová produkce České republiky rostla v roce 2004 meziročním tempem 9,9 %, stavební výroba se v uvedeném období zvýšila meziročně o 9,7 % a tržby v maloobchodě zaznamenaly meziroční nárůst o 2,5 %.

Na základě výše uvedených údajů lze tedy říci, že v období intenzivní přípravy ČR na vstup do EU i po začlenění ČR do Unie byl vývoj průmyslové a stavební výroby i tržeb v maloobchodě příznivější než v době málo intenzivních příprav České republiky na členství v Unii.

Tabulka 3

Míra nezaměstnanosti v České republice, v % na konci období
Průměrná reálná mzda v České republice, meziroční změny v %

	Míra nezaměstnanosti	Průměrná reálná mzda
1992	2,6	:
1993	3,5	:
1994	3,2	7,8
1995	2,9	8,7
1996	3,5	8,7
1997	5,2	1,3
1998	7,5	-1,4
1999	9,4	6,2
2000	8,8	2,4
2001	8,9	3,8
2002	9,8	5,4
2003	10,3	6,5
2004	9,5	3,7

Pramen: Ministerstvo práce a sociálních věcí České republiky;
Český statistický úřad.

Tabulka 4

Saldo veřejných rozpočtů a veřejný dluh České republiky, v % HDP

	Saldo veřejných rozpočtů	Veřejný dluh
1992	-2,5	:
1993	-23,4	:
1994	-3,4	:
1995	-12,3	:
1996	-1,9	:
1997	-2,5	12,2
1998	-5,0	12,9
1999	-3,6	13,4
2000	-3,7	18,2
2001	-5,9	25,3
2002	-6,8	28,8
2003	-12,6	37,8

Pramen: Ministerstvo financí České republiky; Eurostat; European Economy,
The EU economy: 2003 review, No 6, 2003, European Commission.

Pokud jde o vývoj míry nezaměstnanosti, tabulka 3 ilustruje, že míra nezaměstnanosti v ČR silně vzrostla v letech 1997–1999 a od té doby se udržuje na stabilní úrovni zhruba 9–10 %. Po vstupu České republiky do EU se tento trend nezměnil. Období nevýrazných příprav ČR na vstup do EU tedy bylo spojeno nejprve s nízkou mírou nezaměstnanosti a posléze s jejím prudkým nárůstem. Pro fázi intenzivní přípravy ČR na členství v Unii i pro období po vstupu ČR do EU je pak charakteristické zastavení nárůstu, respektive stabilizace míry nezaměstnanosti. K jejímu výraznějšímu poklesu však zatím nedošlo.

Zajímavý je rovněž pohled na vývoj veřejných financí ČR. Veřejné rozpočty a veřejný dluh se vyvíjely nepříznivě zejména v období tří let před vstupem ČR do EU (v letech 2001–2003), kdy rychle narostl rozpočtový deficit a veřejný dluh (viz tabulka 4). Po přistoupení k Unii je však Česká republika vázána konvergenčním programem a do roku 2008 musí deficit veřejných rozpočtů snížit pod 3 % HDP. Vstup do EU by tedy měl přispět ke zlepšení rozpočtového salda ČR, což lze hodnotit jako pozitivní účinek integrace. Podle zpřesněné prognózy Ministerstva financí ČR by se měl deficit veřejných rozpočtů České republiky v roce 2004 pohybovat mírně nad 5 % HDP, což by byl lepší výsledek než v letech 2001–2003.

Dále můžeme posoudit vývoj průměrné reálné mzdy (viz tabulka 3). Od roku 1999 reálné mzdy v České republice neustále rostou a tento růst pokračoval i v roce 2004, který zahrnuje prvních osm měsíců členství ČR v EU. Občané České republiky se tak po vstupu do EU mohou těšit z historicky nejvyšších průměrných reálných mezd.

Tabulka 5

**Směnný kurz CZK/EUR (CZK/ECU) a CZK/USD, průměr za období
Index PX 50 Burzy cenných papírů Praha, v bodech na konci období**

	Směnný kurz CZK/EUR (CZK/ECU)	Směnný kurz CZK/USD	Index PX 50
1993	34,11	29,16	705,2
1994	34,06	28,78	557,2
1995	34,31	26,55	425,9
1996	34,01	27,14	539,6
1997	35,80	31,71	495,3
1998	36,16	32,27	394,2
1999	36,88	34,60	489,7
2000	35,61	38,59	478,5
2001	34,08	38,04	394,6
2002	30,81	32,74	460,7
2003	31,84	28,23	659,1
2004	31,90	25,70	1032,0

Pramen: Česká národní banka; Burza cenných papírů Praha.

V období intenzivní přípravy ČR na členství v EU a po vstupu ČR do Unie zaznamenaly silný nárůst i kurzy českého akciového trhu, měřené oficiálním indexem Burzy cenných papírů Praha PX 50 (viz tabulka 5). V letech 2001–2003 se hodnota indexu PX 50 zvýšila z necelých 400 na téměř 660 bodů. Na konci roku 2004, osm měsíců po vstupu ČR do EU, pak jeho hodnota činila dokonce 1032 bodů.

V době intenzivní přípravy ČR na vstup do EU a po začlenění ČR do Unie rovněž došlo k poklesu deficitu zahraničního obchodu. Jak ukazují údaje v tabulce 6, v roce 2004 činila velikost deficitu zahraničního obchodu ČR 22,3 mld. Kč, to znamená 0,8 % HDP. Zahraniční obchod České republiky tak po vstupu do EU navázal na příznivý trend z let 2002–2003 a deficit zahraničního obchodu ČR byl v roce 2004 nejnižší za posledních jedenáct let.

Tabulka 6

Bilance zahraničního obchodu České republiky

	Bilance zahraničního obchodu	
	v mld. Kč	v % HDP
1993	-4,5	-0,4
1994	-39,5	-3,3
1995	-99,6	-6,8
1996	-153,0	-9,2
1997	-150,4	-8,4
1998	-80,2	-4,1
1999	-64,4	-3,2
2000	-120,8	-5,6
2001	-117,4	-5,1
2002	-70,8	-2,9
2003	-69,8	-2,8
2004	-22,3	-0,8

Pramen: Český statistický úřad.

Tabulka 7

HDP na obyvatele v PPS v České republice a dalších vybraných zemích EU,
v % (EU-15 = 100 %)

	Česká republika	Irsko	Španělsko	Portugalsko	Řecko
1990	70	73	76	61	58
1991	59	77	81	65	61
1992	57	80	79	66	62
1993	58	84	80	68	64
1994	60	88	78	70	65
1995	62	90	79	66	65
1996	65	94	79	66	65
1997	63	102	80	67	66
1998	63	106	81	69	65
1999	59	111	84	70	65
2000	59	115	83	70	66
2001	60	118	84	71	67
2002	62	125	86	71	71
2003	63	120	87	69	73

PPS – Purchasing Power Standards (jednotky parity kupní síly)

Pramen: Eurostat; European Economy, The EU economy: 2003 review, No. 6, 2003,
European Commission.

Z ukazatelů vnějšího vývoje české ekonomiky se v období intenzivní přípravy ČR na členství v Unii a po vstupu České republiky do EU příznivě vyvíjel i kurz české koruny (viz tabulka 5). Průměrný směnný kurz české koruny k euru byl v roce 2004 téměř stejný jako v roce 2003 a pouze o 3,5 % slabší než průměrný kurz v roce 2002, kdy dosáhl své historicky nejpevnější hodnoty. Průměrný směnný kurz české koruny k americkému dolaru se pak v roce 2004 dokonce pohyboval na své historicky nejsilnější úrovni.

Zbývá posoudit vývoj reálného HDP, respektive HDP na obyvatele v České republice. Podle argumentace odpůrců členství ČR v EU uvedené v úvodní části tohoto textu nelze počítat s tím, že by vstup ČR do EU napomohl konvergenci ekonomické úrovně ČR k průměru EU, protože ze vstupujících chudších zemí pouze Irsko v době svého členství vykázalo výrazný růst své

ekonomické úrovně až nad průměr EU-15. Řecko však podle této argumentace čelilo poklesu ekonomické úrovně pod hodnotu z roku 1970 a Španělsko a Portugalsko zaznamenalo jen mírné tempo konvergence k průměru EU-15, které bylo pomalejší než tempo konvergence ČR k průměru EU-15 v letech 1990–2003.

S údaji uváděnými odpůrci členství ČR v EU však nelze zcela souhlasit. Jak ukazují data v tabulce 7, ekonomická úroveň měřená jako HDP na obyvatele v PPS v případě Irska skutečně vzrostla až nad průměr EU-15, avšak i v případě Španělska a Řecka vykazovala v letech 1990–2003 silnou růstovou dynamiku. Ekonomická úroveň Portugalska se ve sledovaném období v porovnání s průměrem EU-15 rovněž zvýšila, avšak mírnějším tempem než v případě Španělska a Řecka.

Odpůrci vstupu ČR do EU ve své argumentaci uvedené na počátku této stati uvádějí, že ekonomická úroveň Řecka se po vstupu do EU stále nachází hluboko pod 60 % průměru EU-15, kde byla v roce 1970. My musíme na základě údajů v tabulce 7 oponovat, že Řecko dosáhlo v roce 2003 ekonomické úrovně výrazně vyšší, a sice 73 % průměru EU-15.

Rovněž nelze souhlasit s tvrzením odpůrců členství ČR v EU, že Španělsko po vstupu do Evropské unie vykazovalo nižší dynamiku konvergence své ekonomické úrovně k průměru EU-15 než Česká republika v letech 1990–2003. Z tabulky 7 je zřejmé, že v letech 1990–2003 se Španělsko přiblížilo k průměrné ekonomické úrovni EU-15 o 11 procentních bodů, zatímco Česká republika se od průměru EU-15 vzdálila o 7 procentních bodů.

Z údajů uvedených v tabulce 7 lze rovněž vysledovat, že v období málo intenzivních příprav ČR na členství v EU (v letech 1990–1999) se ekonomická úroveň České republiky propadla ze 70 % na 59 % průměru EU-15. V období velmi intenzivní přípravy ČR na vstup do Unie (v letech 2000–2003) se naopak ekonomická úroveň ČR k průměru EU-15 přiblížila o 4 procentní body.

Tabulka 8

Reálný HDP v České republice a EU-15, meziroční změny v %

	Česká republika	EU-15
1991	-11,6	1,8
1992	-0,5	1,3
1993	0,1	-0,5
1994	2,2	2,8
1995	5,9	2,4
1996	4,2	1,6
1997	-0,7	2,5
1998	-1,1	2,9
1999	1,2	2,9
2000	3,9	3,6
2001	2,6	1,7
2002	1,5	1,0
2003	3,7	0,8
2004	4,0	2,2

Pramen: Český statistický úřad; Eurostat; European Economy,

The EU economy: 2003 review, No. 6, 2003, European Commission.

S těmito údaji korespondují data v tabulce 8 o růstu reálného HDP v ČR a EU-15. Na jejich základě lze vypočítat, že v letech 1991–1999, tedy v období nevýrazných příprav ČR

na členství v EU reálný HDP České republiky celkově poklesl o 1 %, zatímco reálný HDP EU-15 se zvýšil o 19 %. Při relativně stabilním počtu obyvatel v ČR i EU-15 se tedy v uvedeném období Česká republika od průměrné ekonomické úrovně EU-15 vzdalovala. Naopak v letech 2000–2003, tedy v době intenzivních příprav ČR na členství v Unii reálný HDP České republiky každoročně rostl vyšším tempem než v EU-15 a ekonomická úroveň ČR se k průměru EU-15 přibližovala.

Protože růst reálného HDP v České republice zůstal v porovnání s EU-15 vyšší i v roce 2004, tedy i po vstupu ČR do EU, můžeme konstatovat, že i po začlenění do Unie se ekonomická úroveň České republiky k průměru EU-15 přibližuje.

Z výše uvedených skutečností můžeme učinit závěr, že v období velmi intenzivní přípravy České republiky na vstup do Evropské unie i v prvních měsících členství ČR v EU se většina námi sledovaných makroekonomických ukazatelů, na jejichž základě jsme posuzovali konkurenceschopnost české ekonomiky, vyvíjela příznivěji než v období málo intenzivních příprav ČR na vstup do Unie. Pouze bilance veřejných rozpočtů a úroveň veřejného dluhu se v období intenzivní přípravy ČR na členství v EU zhoršila, po vstupu ČR do Unie však již dochází ke zlepšování salda veřejných rozpočtů. V době intenzivních příprav ČR na začlenění do EU a po vstupu České republiky do Evropské unie se zatím rovněž výrazněji nesnížila míra nezaměstnanosti, její úroveň se však alespoň stabilizovala a nepokračovala v růstu z předcházejícího období.

Ostatní ukazatele, na jejichž základě jsme posuzovali konkurenceschopnost české ekonomiky, se v době intenzivních příprav ČR na členství v EU vyvíjely příznivě. Tento trend se nezměnil ani v námi sledovaném několikaměsíčním období po vstupu České republiky do Evropské unie. Po začlenění ČR do EU tak vykazuje solidní růst průmyslová a stavební výroba i tržby v maloobchodě, inflace je pod kontrolou, reálné mzdy rostou. Směnný kurz české koruny k euru i americkému dolaru se drží na silných úrovních, bilance zahraničního obchodu České republiky je nejlepší za posledních jedenáct let, na několikaletém maximu je rovněž akciový index PX 50 pražské Burzy cenných papírů. Růst reálného HDP České republiky je po vstupu do EU nejvyšší za posledních devět let. Od doby, kdy Česká republika zahájila intenzivní přípravy na vstup do Unie, až do současnosti, kdy je členským státem EU, se ekonomická úroveň ČR neustále přibližuje k průměru Evropské unie.

Lze tedy konstatovat, že období velmi intenzivní přípravy České republiky na začlenění do Evropské unie (od roku 2000 do dubna 2004) i doba po vstupu ČR do EU (po 1. květnu 2004) přispěly k posílení konkurenceschopnosti české ekonomiky v porovnání s obdobím nevýrazných příprav ČR na členství v Unii (do roku 1999). Vstup České republiky do Evropské unie se z tohoto pohledu jeví jako významný přínos pro českou ekonomiku a její konkurenceschopnost.

Literatura

1. ADRIAN, P. – HAMPL, M. – LOUŽEK, M. – MACH, P.: Víme, o čem budeme hlasovat? Newsletter Centra pro ekonomiku a politiku, květen 2003.
2. Burza cenných papírů Praha (<http://www.pse.cz>)
3. Česká národní banka (<http://www.cnb.cz>)
4. Český statistický úřad (<http://www.czso.cz>)
5. European Economy. The EU economy: 2003 review. No 6, 2003, European Commission.
6. Eurostat (<http://epp.eurostat.cec.eu.int>)
7. Ministerstvo financí České republiky (<http://www.mfcr.cz>)
8. Ministerstvo práce a sociálních věcí České republiky (<http://www.mpsv.cz>)

Členství v EU posiluje konkurenceschopnost české ekonomiky

Jiří Malý

Abstrakt

Ohledně často zmiňovaných rizik souvisejících se vstupem do Evropské unie můžeme učinit závěr, že analyzovaná makroekonomická data nepotvrzují, že by se tato rizika musela při vstupu do EU projevit. Příklad České republiky, která se k EU připojila v roce 2004, naopak ukazuje na zlepšení většiny makroekonomických ukazatelů po vstupu země do Evropské unie, v menším počtu případů pak na udržení výsledků z doby před začleněním do Unie. Po vstupu do EU se v České republice udržuje na nízké úrovni míra inflace, došlo k urychlení růstu reálného HDP, ekonomická úroveň České republiky se zvyšuje a přibližuje průměru EU, velice pozitivní výsledky vykazuje zahraniční obchod, nedošlo k nárůstu míry nezaměstnanosti, rostou reálné mzdy, směnný kurz české koruny k euru i americkému dolaru se drží na silných úrovních, po vstupu do EU se na základě konvergenčního programu začíná snižovat deficit veřejných rozpočtů ČR. Ze statistických dat plyne, že období intenzivní přípravy České republiky na vstup do Evropské unie i první měsíce členství ČR v EU mají spíše pozitivní vliv na konkurenceschopnost české ekonomiky.

Klíčová slova: Česká republika; Evropská unie; integrace; konkurenceschopnost; hospodářská politika; hrubý domácí produkt; zahraniční obchod; inflace; nezaměstnanost; mzdy; směnný kurz; veřejné finance.

EU Membership Strengthens the Competitiveness of the Czech Republic

Abstract

As regards the frequently mentioned risks connected with the EU entry, we feel that the analyzed macroeconomic data do not confirm that these risks have materialized. The example of the Czech Republic, which joined the EU in 2004, conversely points to an improvement of most macroeconomic indicators following the EU accession, and in fewer cases maintenance of the results from time before the membership. After the EU entry the inflation rate is kept on a low level, real GDP accelerated, economic level of the Czech Republic is increasing towards the EU average, the foreign trade records very positive results, the unemployment rate did not increase, real wages grow, exchange rate of the Czech crown against the euro and USD keeps strong positions, based on the Convergence Program, general government deficit of the Czech Republic has started to reduce after EU accession. As follows from the statistical data, period of intensive preparation of the Czech Republic to join the EU as well as first months of EU membership have rather a positive influence on the competitiveness of the Czech Republic.

Key words: Czech Republic; European Union; integration; competitiveness; economic policy; gross domestic product; foreign trade; inflation; unemployment; wages; exchange rate; public finance.

JEL classification: E20, E30, E60